

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра управління гірничим виробництвом та охорони праці

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Леонід БАЧУРІН

“ ”

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК15 «Безпека життєдіяльності»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальності 263 Цивільна безпека

(шифр і назва спеціальності (тей))

Освітня програма Цивільна безпека

(назва освітньої програми, для обов'язкових дисциплін)

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності»

(повна назва дисципліни)

для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 263 Цивільна безпека

«22» вересня 2022 року. – 8 с.

Розробники: Браташ О.О. ст. викладач кафедри управління гірничим виробництвом та охорони праці

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління гірничим виробництвом та охорони праці

Протокол № 2 від. “ 23 ” вересня 2022 р.

Завідувач кафедрою управління гірничим виробництвом та охорони праці

“ _____ ” _____ 20 ____ р. (підпис) (Ярослав ЛЯШОК)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією з галузі знань 26 Цивільна безпека
(шифр, назва)

Протокол № 1 від. “ 26 ” вересня 2022 р.

“ _____ ” _____ 20 ____ р. Голова (підпис) (Сергій ПОДКОПАЄВ)
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Обов'язкова навчальна дисципліна	
Обсяг в кредитах ЄКТС	6	6
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	180	180
лекції:	32	6
практичні заняття:	32	4
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	-	-
самостійна робота:	116	170
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Дисципліну викладають	Браташ О.О. https://donntu.edu.ua/gorn/ugv (olena.bratash@donntu.edu.ua)	

Передумови для вивчення дисципліни: мають бути вивчені загальноосвітні дисципліни.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності» полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку. Завдання вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Загальні компетентності:

ЗК09. Здатність працювати, як в команді так і автономно.

Фахові компетентності:

ФК26. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.

ФК28. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.

ПРН17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.

ПРН24. Передбачати безпечну роботу газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.

ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

3. Очікувані результати навчання

Знання:

- причини виникнення та характеристика небезпек;
- основні небезпечні та шкідливі фактори виробничого, побутового та позавиробничого середовища;
- заходи щодо запобігання природних та техногенних катастроф;
- основні положення охорони праці;
- можливі надзвичайні ситуації природного та техногенного характерів;
- способи захисту людей та територій від вражаючих факторів;
- правила надання першої медичної допомоги;
- правові та організаційні питання безпеки життєдіяльності.

Уміння:

- оцінити ризик як оцінку небезпеки і управляти ризиками;
- проаналізувати можливості небезпек в конкретних ситуаціях;
- прогнозувати можливі наслідки дії небезпек;
- забезпечити виконання вимог охорони праці;
- застосувати в практичній діяльності законодавчі та нормативні документи;
- надати першу медичну допомогу;
- користуватися засобами індивідуального захисту.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- екзамен.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Формою проведення поточного контролю з дисципліни «Безпека життєдіяльності» є захист практичних робіт.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на практичних заняттях і полягає в проведенні попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, відповіді на тести з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. В допомогу студентам викладачем проводяться консультації з питань курсу.

Семестровий контроль. Формою проведення семестрового контролю з дисципліни «Безпека життєдіяльності» є письмовий іспит. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів роботи, відповідно до розподілу балів, які отримують студенти:

Для денної форми навчання

Пр.1	Пр.2	Пр. 3	Пр.4	Пр.5	Пр.6	Пр.7	Пр.8	Інд. завд.	Поточний контроль	Іспит	Максимальний бал
2	5	3	5	5	5	10	5	-	40	60	100
1	3	2	3	3	3	6	3	-	24		

Для заочної форми навчання

Пр.1	Пр.2	Інд.завд.	Поточний контроль	Іспит	Максимальний бал
10	30	-	40	60	100
6	18	-	24		

Примітки: 1) Пр1, Пр2 і т.д практичні роботи;

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Максимальний бал за кожну практичну роботу студент може отримати за умови своєчасного виконання згідно з розкладом занять та робочою програмою навчальної дисципліни.

Поточний контроль з дисципліни здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті як перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи, так і оцінювання виконання відповідних робіт.

Оцінюванню під час поточного контролю підлягають всі практичні роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Схема оцінювання з урахуванням вимог Положення про організацію освітнього процесу. Результати підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та чотирибальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Підсумкова семестрова оцінка з дисципліни виставляється на підставі сумарної кількості балів, які набрав студент у відповідності до таблиці:

Відповідність між шкалами встановлюється наступним чином:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену, курсового проекту(роботи), практики, диференційованого заліку, кваліфікаційного екзамену, випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Основні теми дисципліни

Тема 1. Сутність БЖД. Концепція ООН про сталий розвиток людства.

Тема 2. Ризик в житті людини.

Тема 3. Психологічні основи в забезпеченні безпечної життєдіяльності людини.

Тема 4. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.

Тема 5. Природні небезпеки.

Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики.

Тема 7. Техногенні небезпеки.

Тема 8. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій. Захист населення та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.

Тема 9. Перша долікарська допомога прирізних нещасних випадках.

6. 2. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Оцінка психологічних якостей, що впливають на особисту безпеку	4	2
2	Ризик. Кількісна оцінка ризику	2	-
3	Психічні властивості і процеси особистості	2	-
4	Вплив факторів соціального середовища на людину	2	-
5	Аналіз стану здоров'я студентів	4	-
6	Визначення стану стресового навантаження людини	2	-
7	Аналіз індивідуального харчового раціону за добу і співвідношення його критеріям раціонального харчування	2	-
8	Оцінка патогенності погоди. Визначення рівня метеочутливості людини	2	-
9	Надзвичайні ситуації. Вивчення правил поведінки під час надзвичайних ситуацій	4	-
10	Правила надання першої долікарської допомоги постраждалим	8	2
11	Усього годин	32	4

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Лабораторні заняття з дисципліни «Безпека та надійність технологічних процесів в гірничому виробництві» не передбачені навчальним планом	-	-
...	Усього годин		

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Тема 1. Сутність БЖД. Концепція ООН про сталий розвиток людства.	8	10
2	Тема 2. Ризик в житті людини.	12	20
3	Тема 3. Психологічні основи в забезпеченні безпечної життєдіяльності людини.	16	20
4	Тема 4. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.	12	20
5	Тема 5. Природні небезпеки.	12	20
6	Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики.	12	20
7	Тема 7. Техногенні небезпеки.	12	20
8	Тема 8. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій. Захист населення та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.	16	20
9	Тема 9. Перша долікарська допомога прирізних нещасних випадках	16	20
6	Усього годин	116	170

6.5. Індивідуальні та/або групові завдання

Індивідуальне завдання навчальним планом не передбачено.

7. Література

7.1. Основна

1. Безпека життєдіяльності : підруч. для студ. вищих навч. закл. / ред. І.Я. Коцана . — Харків : Фоліо, 2014 . — 462 с.
2. Ярошевська, В.М. Безпека життєдіяльності : підручник / В.М. Ярошевська . — К. : Професіонал, 2004 . — 560 с.
3. Яремко, З. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / З. Яремко . — К. : ЦНЛ, 2005 . — 320 с.
4. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. ; П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, О.Г. Чорна . — К. : ЦУЛ, 2011 . — 276 с. — ISBN 978-611-01-0245-2.
5. Бедрій, Я.І. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Я.І. Бедрій . — Київ : вид-во Кондор, 2015 . — 286 с.
6. Безпека життєдіяльності : підручник / ред. В.А. Прилипко, В.Д. Гогунський, Н.Б. Волненко . — Київ : ЦУЛ, 2013 . — 448 с.
7. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: короткий виклад та засоби контролю знань. Навчальний посібник / Яремко З.М., Муць І.Р., Галаджун Я.В. — Львів. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. — 267 с.
8. Практикум з курсу «Безпека життєдіяльності» для студентів вищих навчальних закладів/ В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Власенко т ін.: за ред. В.В. Березуцького. Х.: Факт, 2005. — 168 с.

7.2. Допоміжна

1. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. / О.С. Баб'як, О.М. Сітенко, І.В. Ківва та ін. — Х.: Ранок, 2000. — 304 с.
2. Літвак С. М., Михайлюк В. О. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник. Миколаїв. - ТОВ "Компанія ВІД". — 2001. — 230 с.
3. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. — Суми: Університет. книга, 1999. — 301 с.
4. Смоляр В. І. Фізіологія та гігієна харчування. Підручник для студентів. — К.: "Здоров'я", 2000. — 335 с.
5. Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 138 с.

7.3. Методична

1. Методичні вказівки до практичних робіт з нормативної дисципліни «Безпека життєдіяльності» (для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання)/ уклад. І.В. Беляєва, С.П. Придятько — Донецьк: КП ДонНТУ, 2013. - 170 с., 29 табл., 14 рис. <http://ea.donntu.edu.ua/handle/123456789/22841>
2. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів з нормативної навчальної дисципліни циклу загально-інженерної та професійно-практичної підготовки „Безпека життєдіяльності” для студентів за всіма напрямками підготовки / Уклад. І.В. Беляєва. — Красноармійськ: КП ДонНТУ, 2012.- 21 с. <http://ea.donntu.edu.ua/handle/123456789/22837>

8. Інформаційні ресурси

1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій <https://dsns.gov.ua>
2. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>
3. Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
4. Сайт Кабінету Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua/>

ЗАТВЕРДЖЕНО